

Provinciale Staten van Zeeland

Onderwerp
zuiveringsslib van Waterschap
AGV

kenmerk
20021294

behandeld door
Ing. G.A. Gabriëlse
+31 118 631917

verzonden

Middelburg, 7 juli 2020

Geachte Statenleden,

Met deze brief informeren wij u over de actuele ontwikkelingen met betrekking tot de opslag van zuiveringsslib van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht bij Beelen Terneuzen BV in Westdorpe en de afvoer en verwerking daarvan.

Aanleiding

Medio vorig jaar heeft de RUD-Zeeland namens ons college aan Beelen Terneuzen BV een vergunning verleend voor de tijdelijke opslag van zuiveringsslib. Aan deze vergunning zijn voorschriften verbonden zodat opslag op een verantwoorde en gereguleerde wijze kan plaatsvinden. Aanleiding hiervoor waren de problemen bij afvalverbrandingsinstallatie AEB waardoor verwerking van onder andere zuiveringsslib van Waterschap AGV stagneerde. Waterschap AGV is toen op zoek gegaan naar (calamiteiten) opslag mogelijkheden. Op het terrein van Beelen Terneuzen BV aan de Finlandweg in Westdorpe kon na verlening van de omgevingsvergunning tijdelijk opslag plaatsvinden van zuiveringsslib en sindsdien is er daar circa 18.000 ton zuiveringsslib van Waterschap AGV in opslag. De vergunning is voor opslag van zuiveringsslib voor een periode van maximaal 1 jaar en in voorschrift 2.1.1 is aangegeven dat afvoer moet plaatsvinden naar een inrichting of persoon die het slib verwerkt ten behoeve van verbranding (sturingsvoorschrift).

Nederlands beleid: LAP3

Het Nationale beleid ten aanzien van de verwerking van afvalstoffen is vastgelegd in het Landelijk Afval beheerplan 3 (LAP3). In sectorplan 16 is aangegeven dat zuiveringsslib afkomstig van rioolwaterzuiveringsinstallaties moeten worden verbrand (thermische verwerking leidend tot oxidatie van organisch materiaal). Daarnaast is toepassing op een stortplaats toegestaan als hulpstof in Hydrostab en is het terugwinnen van stoffen uit het zuiveringsslib toegestaan. Verwerking in de landbouw/toepassing op de bodem is in Nederland niet toegestaan. Het LAP3 staat toe dat afvalstoffen voor behandeling of verwerking worden geëxporteerd naar andere landen, waarbij de daar geldende wetgeving leidend is voor de manier van verwerking. Het sturingsvoorschrift 2.1.1. staat hiermee op spanning.

Knelpunten in verwerkingscapaciteit

Er is een landelijk tekort aan verwerkingscapaciteit voor zuiveringsslib. Zuiveringsslib kan voorafgaand aan thermische verwerking eerst worden vergist of gedroogd, waardoor de te verbranden hoeveelheid beperkt wordt. De reductie van het slibvolume door deze technieken is echter vooralsnog lager dan de prognose van de Waterschappen hierover en daarnaast is Duitsland als mogelijke afzetgebied in 2017 vervallen door gewijzigde regelgeving in dat land. Een deel van het Nederlandse zuiveringsslib werd in Duitsland thermisch verwerkt of verwerkt tot compost. De Unie van Waterschappen werkt aan een plan om dit knelpunt op te lossen. Zo worden er alternatieve verwerkingsmethoden onderzocht en ook de mogelijkheid van export naar andere landen wordt verder verkend.

Afvoer van het zuiveringsslib in opslag bij Beelen Terneuzen BV

Waterschap AGV is als eigenaar van het zuiveringsslib sinds medio 2019 op zoek naar afvoer mogelijkheden. Na een uitgebreide verkenning van de verwerkingsmogelijkheden van deze partij zuiveringsslib, bleek export naar het buitenland de enige optie te zijn, in verband met de structurele capaciteitstekorten in Nederland. Waterschap AGV heeft hiervoor de benodigde toestemmingen en vergunningen aangevraagd bij zowel instanties in Engeland als in Nederland. Deze toestemmingen zijn inmiddels bijna formeel verleend, waarmee de afvoer binnenkort zou kunnen starten.

Verwerking van zuiveringsslib in het Verenigd Koninkrijk

In het Verenigd Koninkrijk wordt het zuiveringsslib van communale waterzuiveringsinstallaties voor het grootste deel in de landbouw toegepast. Het gaat om ongeveer 3,6 miljoen ton of 78% van het geproduceerde zuiveringsslib. De nadruk van regelgeving in Engeland ligt op het ontvangende landbouw grond. Zo zijn er normen opgenomen voor 'potentieel toxische elementen' waaraan de bodem na toepassing van zuiveringsslib (of andere organische reststromen) moet voldoen. Dit is anders dan in Nederland, waar normen gelden voor de samenstelling van (bouw)stoffen voorafgaand aan toepassing op de bodem (in Nederland zijn er normen voor het zuiveringsslib, in Engeland voor de ontvangende bodem).

Visie en inzet van GS

Ondanks dat export van het zuiveringsslib naar het Verenigd Koninkrijk en verwerking daarvan in de landbouw conform wet- en regelgeving is toegestaan, zijn wij van mening dat dit niet gewenst is. Door toepassing in de landbouw worden behalve nutriënten zoals fosfaten, ook zware metalen, PFAS, microplastics en andere stoffen in de voedselketen gebracht. Om die reden hebben wij aan Waterschap AGV verzocht om maximaal in te zetten op verwerking van het zuiveringsslib in Nederland conform de minimumstandaard van het LAP3.

Vanuit het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht is aangegeven dat hen er alles aan gelegen is om het zuiveringsslib op een acceptabele manier te verwerken. Afvoer naar Engeland is bij hen in beeld gekomen omdat de verwerkingsmogelijkheden in Nederland beperkt zijn en in de vergunning van Beelen Terneuzen is aangegeven dat de opslag tijdelijk voor 1 jaar is. Waterschap AGV geeft ook aan dat verwerking in Engeland aan alle geldende wet- en regelgeving voldoet. Wij hebben aangegeven dat verlenging van de periode waarin zuiveringsslib wordt opgeslagen op het terrein van Beelen Terneuzen BV onder voorwaarden mogelijk is, als dat er toe leidt dat het zuiveringsslib in Nederland kan worden verwerkt conform het gestelde in het LAP3.

Oplossingsrichting

Uit ambtelijk overleg met Waterschap AGV, de provincie en de RUD-Zeeland op 2 juli jl. is gebleken dat er een mogelijkheid is om de partij zuiveringsslib alsnog te verwerken bij AEB. AEB verwacht op korte termijn een aanbod te kunnen doen om deze partij zuiveringsslib te verwerken met een alternatieve verbrandingsmethode. Deze alternatieve methode kost wel tijd omdat de verwerkingscapaciteit ook met deze methode beperkt is. Verwachting dat men hiervoor maximaal een jaar nodig heeft, waarmee opslag van de partij ook na augustus 2020 nodig is. De vergunning van Beelen Terneuzen BV biedt deze mogelijkheid nu niet en zou moeten worden aangepast om langere opslag op de locatie aan de Finlandweg mogelijk te maken.

Bij andere slibverwerkingsinstallaties in Nederland is vooralsnog geen mogelijkheid gevonden voor verwerking van deze partij.

AEB

Donderdag 2 juli is het rapport verschenen van de onderzoekscommissie onder leiding van de heer Winter naar financiële en operationele problemen bij AEB in 2019. De gemeente Amsterdam besloot vorig jaar om AEB te privatiseren, maar dit is uitgesteld in verband met de Coronacrisis. De gemeente en een bankenconsortium hebben deze week besloten tot nieuwe financiële steun, waarover de Europese commissie nog moet beslissen.

Export optie

Gelet op deze ontwikkelingen geeft het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht aan dat het gewenst is om ook de mogelijkheid van export naar Engeland te behouden. Hiervoor is het nodig dat de vergunning van Beelen Terneuzen BV wordt aangepast (sturingsvoorschrift 2.1.1) en daarnaast is nog een aanpassing nodig van de vergunning van het naastgelegen bedrijf om overslag naar een zeeschip (coaster) mogelijk te maken.

Vergunningprocedures

De RUD-Zeeland start in juli hiervoor twee afzonderlijke reguliere vergunningsprocedures op verzoek van Beelen Terneuzen. Het betreft procedures om een langere opslag mogelijk te maken en om sturingsvoorschrift 2.1.1 aan te passen. Daarnaast zal overleg plaatsvinden met het naastgelegen bedrijf om een reguliere procedure te starten voor de overslag van zuiveringsslib aan de kade (het college van Burgemeester en Wethouders van gemeente Terneuzen is hiervoor het bevoegd gezag).

Wij benadrukken dat verwerking van zuiveringsslib in Nederland conform de geldende minimumstandaard uit het LAP3 onze voorkeur heeft en dat wij liever niet zien dat het zuiveringsslib wordt geëxporteerd ten behoeve van toepassing in de landbouw. Hier zetten wij dan ook maximaal op in.

Tegelijkertijd beseffen wij dat enerzijds de landelijke verwerkingscapaciteit beperkt is en (innovatieve) oplossingen noodzakelijk zijn en anderzijds dat conform de wet- en regelgeving in Nederland en Europa export mogelijk is. Om die reden ondersteunen we ook de vergunningprocedures die nu worden ingezet.

Wij houden u op de hoogte van ontwikkelingen.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Rechtsmiddelen

Belanghebbenden kunnen schriftelijk bezwaar maken tegen dit besluit bij: Gedeputeerde Staten van Zeeland, t.a.v. de secretaris van de commissie voor bezwaarschriften, Postbus 6001, 4330 LA Middelburg.

In het bezwaarschrift neemt u ten minste op uw naam en adres, de dagtekening van het bezwaarschrift, tegen welk besluit u bezwaar maakt en waarom. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend.

U moet het bezwaarschrift indienen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt. Doorgaans is dat de dag na de datum van verzending. Overschrijding van de inzendtermijn kan ertoe leiden dat met uw bezwaren geen rekening wordt gehouden.

Als u overweegt bezwaar te maken, kunt u een informatiefolder aanvragen op telefoonnummer 0118-631000. U kunt de informatie ook downloaden via www.zeeland.nl/beleid-en-regelgeving/bezwaar-maken.

Wij wijzen u erop dat het bezwaar niet de werking van het besluit schorst. U kunt een verzoek doen tot het treffen van een voorlopige voorziening. U richt het verzoek aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Zeeland-West-Brabant, locatie Breda, team bestuursrecht, Postbus 90006, 4800 PA Breda. Voor de behandeling van het verzoek is griffierecht verschuldigd.